

25.05.2016

Stj/11

§ 144

Den av ledamoten Leo Stranius väckta motionen om veganmat i stadens daghem

HEL 2014-010501 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade i enlighet med stadsstyrelsens förslag anse den av ledamoten Leo Stranius väckta motionen vara slutligt behandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds om också daghemmen kan övergå till en dag med vegetarisk mat. (Laura Rissanen)

Behandling

Efter att diskussion hade förts i ärendet, konstaterade ordföranden att det under diskussionen hade framställts ett understött förslag, vars godkännande hade inneburit att behandlingen av ärendet avbryts. Ordföranden uppmanade därför de följande talarna att inskränka sina yttranden till frågan om återremiss av ärendet till stadsstyrelsen.

Efter att ha förklarat diskussionen om återremiss avslutad anförde ordföranden såsom redogörelse att ledamoten Laura Rissanen understödd av ledamoten Mika Ebeling under diskussionen hade föreslagit att stadsfullmäktige skulle besluta återremittera ärendet till stadsstyrelsen för ny beredning utgående från att det inte ordnas något försök med servering av veganmat vid 20 daghem. I det nuvarande ekonomiska läget och inom ramen för de godkända anslagen är det inte möjligt att införa vegandiet vid daghemmen.

Redogörelsen befanns vara riktig.

8 omröstningen

Ordföranden framställde och fullmäktige godkände följande omröstningsproposition: Den som vill fortsätta behandlingen av ärendet röstar ja; vinner nej, har ledamoten Laura Rissanens förslag om återremiss godkänts.

JA-förslag: Fortsättning

NEJ-förslag: Ärendet återremitteras för ny beredning utgående från att det inte ordnas något försök med servering av veganmat vid 20 dag-

hem. I det nuvarande ekonomiska läget och inom ramen för de godkända anslagen är det inte möjligt att införa vegandiet vid daghemmen.

Ja-röster: 47

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Maija Anttila, Paavo Arhinmäki, Yrjö Hakanen, Jasmin Hamid, Veronica Hertzberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Katriina Juva, Jessica Karhu, Emma Kari, Otso Kivekäs, Dan Koivu-laakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Tuuli Kousa, Timo Laaninen, Harri Lindell, Eija Loukoila, Jape Lovén, Silvia Modig, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Terhi Mäki, Antti Möller, Henrik Nyholm, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Tuomo Valokainen, Sanna Vesikansa

Nej-röster: 32

Hennariikka Andersson, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Gunvor Brettschneider, Mika Ebeling, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Fatbardhe Hetemaj, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Seppo Kanerva, Helena Kantola, Arja Karhuvaara, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Seija Muurinen, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Mika Raatikainen, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Tomi Sevander, Ulla-Marja Urho, Pertti Villo, Tuulikki Vuorinen

Blanka: 2

Pentti Arajärvi, Ville Jalovaara

Frånvarande: 4

Eero Heinäluoma, Pekka Majuri, Jarmo Nieminen, Ilkka Taipale

Stadsfullmäktige hade beslutat fortsätta behandlingen av ärendet.

Efter att ha förklarat diskussionen i själva ärendet avslutad anförde ordföranden såsom redogörelse att ledamoten Laura Rissanen understödd av ledamoten Ulla-Marja Urho under diskussionen hade föreslagit följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds om också daghemmen kan övergå till en dag med vegetarisk mat.

Redogörelsen befanns vara riktig.

På förslag av ordföranden godkände stadsfullmäktige först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

9 omröstningen

Ordföranden framställde och fullmäktige godkände följande omröstningsproposition: Den som godkänner ledamoten Laura Rissanens förslag till hemställningskläm röstar ja; den som motsätter sig klämman röstar nej.

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds om också daghemmen kan övergå till en dag med vegetarisk mat.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 57

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Hennariikka Andersson, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Jasmin Hamid, Veronica Hertzberg, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Katriina Juva, Jessica Karhu, Arja Karhuvaaara, Emma Kari, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Tuuli Kousa, Heimo Laaksonen, Timo Laaninen, Harri Lindell, Eija Loukoila, Silvia Modig, Sami Muttillainen, Björn Månsson, Lasse Männistö, Antti Möller, Matti Niiranen, Henrik Nyholm, Hannu Oskala, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Tuomo Valokainen, Sanna Vesikansa

Nej-röster: 3

Helena Kantola, Mika Raatikainen, Wille Rydman

Blanka: 16

Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Gunvor Brettschneider, Mika Ebeling, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Terhi Koulumies, Jape Lovén, Seija Muurinen, Terhi Mäki, Sara Paavolainen, Tomi Sevander, Kaarin Taipale, Pertti Villo, Tuulikki Vuorinen

Frånvarande: 9

Yrjö Hakanen, Eero Heinäluoma, Seppo Kanerva, Otso Kivekäs, Pekka Majuri, Jarmo Nieminen, Osku Pajamäki, Tatu Rauhamäki, Ilkka Taipale

Stadsfullmäktige hade godkänt ledamoten Laura Rissanens förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Postadress
PB 10
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6
Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

25.05.2016

Stj/11

Annikki Thoden, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite
- 2 Syödään yhdessä -ruokasuositukset lapsiperheille_THL ja VRN_2016

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Leo Stranius och 39 andra ledamöter har 27.8.2014 lämnat in en fullmäktigemotion i vilken de föreslår att det i Helsingfors daghem ska bli möjligt att välja också veganmat för barnet.

Enligt 22 § 2 mom. i arbetsordningen för stadsfullmäktige ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter inom åtta månader.

Stadsstyrelsen återremitterade 16.2.2015, § 172, ärendet för ny beredning så att social- och hälsovårdsministeriets näringsrekommendationer för barnens måltider inom dagvården som färdigställs 2015 tas i beaktande. Dessutom ska en mera omfattande bedömning av förslagets kostnadseffekter tas fram.

Fullmäktige behandlar motioner minst fyra gånger varje kalenderår. Om den i arbetsordningen avsedda tiden överskrids på grund av att stadsstyrelsen beslutar återremittera en motion för ny beredning, behandlas motionen vid det fullmäktigesammanträde efter den utsatta tiden då motioner nästa gång behandlas.

Stadsfullmäktige återremitterade ärendet 20.5.2015, § 150, till stadsstyrelsen för ny beredning så att social- och hälsovårdsministeriets näringsrekommendationer för barnens måltider inom dagvården som färdigställs 2015 tas i beaktande. Dessutom ska en mera omfattande uppskattning om kostnadseffekterna av helheten utarbetas, t.ex. med en enkät om antalet familjer som är intresserade.

Om den i arbetsordningen avsedda tiden överskrids på grund av att stadsfullmäktige beslutar återremittera en motion för ny beredning, ska motionen föreläggas fullmäktige på nytt inom åtta månader från beslutet om återremiss.

Statens näringsdelegation och Institutet för hälsa och välfärd publicerade de nya kostrekommendationerna för barnfamiljer 22.1.2016. Eftersom de här nya rekommendationerna färdigställdes först i slutet av januari 2016, har ett nytt utlåtande utarbetats vid barnomsorgsverket tillsammans med serviceproducenten. Barnomsorgsnämnden behandlade det här utlåtandet 8.3 och godkände det 5.4.2016.

Stadsstyrelsen hänvisar till utlåtandena som kommit in och konstaterar att planeringen av daghemsmenyer och -måltider styrs av de nya riksomfattande näringsrekommendationerna som ges för att barnen ska uppnå en näringsriktig mat. Dagvårdens måltider utgör 2/3 av barnets dagliga näringsbehov och bildar helheten för barnets kost tillsammans med måltiderna som avnjuts hemma.

Statens näringsdelegation och Institutet för hälsa och välfärd publicerade 22.1.2016 de nya nationella rekommendationerna Tillsammans kring matbordet – kostrekommendationer till barnfamiljer, bilaga 2. I rekommendationerna beskrivs principerna för en hälsofrämjande kost och metoderna med vilka den kan åstadkommas i barnfamiljer. Rekommendationerna omfattar helheten för måltider i barnfamiljer, i vilken ingår också dagvårdsbespisningen och rekommendationerna för vegan-kost.

Vid barnomsorgsverket har situationen bedömts utifrån de nya rekommendationerna Tillsammans kring matbordet – kostrekommendationer till barnfamiljer. Enligt de nya rekommendationerna lönar det sig att förverkliga den vegetariska kosten inom dagvårds- och skolbespisningen som lakto-ovo-vegetarisk, varvid kosten innehåller förutom produkter från växtriket även mjölkprodukter och ägg. I rekommendationerna konstateras dessutom att en mångsidig vegankost är trygg och tillräcklig också för barn i daghemsåldern, men förutsätter särskild näringsexpertis. I rekommendationerna noteras att veganfamiljer bör få vägledning på rådgivningen och av en näringsplanerare.

På Helsingfors stads daghem erbjuds för tillfället inte veganmat. Inom barnomsorgen respekteras familjernas val och beaktas familjernas önskemål in mån av möjlighet. Barnen kan serveras en lakto-ovo-vegetarisk kost, som innehåller mångsidigt produkter från växtriket, mjölkprodukter och ägg eller, om föräldrarna så önskar, kan barnen serveras veganmat som föräldrarna har fört till daghemmet. Barnet får mat från daghemmet de dagar då maten lämpar sig för veganer. Andra dagar kommer föräldrarna med huvudrätten. Daghemmets kök kompletterar helheten med energitillskott, sallad, bröd och måltidsdryck. I fråga om morgon- och mellanmål serveras mat som lämpar sig för veganbarn i tillämplig utsträckning. Föräldrarna kommer med köks- och vårdperso-

nalen överens om leveransen av mat. Föräldrarna kommer med köks- och vårdpersonalen överens om leveransen av mat.

I skolorna i Helsingfors innehåller den vegetariska kosten mjölkprodukter och ägg. För barn som äter vegankost ordnas skolmåltiderna av de tillämpliga maträtterna på den vegetariska menyn, vilka kompletteras med måltidstillskott. Skolmåltiderna skiljer sig dock från måltiderna inom barnomsorgen så att skolmåltiden täcker 1/3 av elevens näringsbehov, medan måltiderna inom barnomsorgen täcker 2/3 av barnets näringsbehov. Då föräldrarna vill att deras barn äter vegankost i skolan, hänvisas de med barnet till skolhälsovårdaren för att diskutera kosten.

Om vegankosten förverkligas i daghemmen, så görs det enligt de nya rekommendationerna. Daghemmets meny planeras då centraliserat i samverkan med serviceproducenten. Vid sidan om daghemmets meny har det planerats en meny i enlighet kostrekommendationerna som lämpar sig för vegankost, där möjligheterna att förverkliga menyn och dess kostnadseffekter har beaktats. Kosten är salt- och sockerreducerad och görs av tillgängliga råvaror. Alla ekologiska produkter på basmenyn kan inte ersättas med motsvarande ekologiska produkter som är lämpliga för veganer. Matportionerna i daghemsgrupperna byggs upp enligt tallriksmodellen.

Vegankostens näringsrikhet och mångsidighet kan inte garanteras om barnet också har någon specialdiet av hälsoskäl. Att erbjuda vegankost är utmanande i små daghem och separata grupper. I gruppfamiljedaghem är det inte möjligt att erbjuda vegankost eftersom det inte finns yrkeskunnig kökspersonal. Föräldrarna ansvarar då för tillskottsningen som barnet behöver och för barnets helhetsnäring.

Enligt enkäten som utfördes i daghemmen i januari 2016 fanns det cirka 27 familjer som äter vegankost. Enligt daghemmens uppskattning är antalet kunder cirka 125, om vegankosten är fritt tillgänglig.

För tillfället är måltidskostnaden per barn inom daghemsvården 7,26 euro per dag. I summan ingår frukost, lunch och mellanmål. Serviceproducenten har meddelat att om vegankost som följer rekommendationerna erbjuds, ökar kostnaderna med 4,40 euro/veganbarn/dag. Tilläggsarbetet utgör 68,5 % av kostnaderna, i vilket ingår bl.a. planeringen, hanteringen av råvaror och tillredningen och serveringen av maten.

Att ersätta en råvara med en dyrare råvara ökar kostnaderna med 10,5 % och de andra kostnaderna är 2 %. Andelen svinn har uppskattats vara 19 %. Mängden svinn påverkas av bredden av produktutbudet, förpackningsstorlekarna och ett litet antal kunder/ett litet daghem.

25.05.2016

Stj/11

Extrakostnaderna för en veganmåltid för ett barn är 990 euro per år (225 verksamhetsdagar).

Om uppskattningarna om 125 barn som äter veganmat går i uppfyllelse är kostnaden 123 750 euro per år. Den svenska dagvårdens andel av det här är 10 890 euro. För att reda ut de verkliga ökande kostnaderna erbjuds vegankost försöksvis i ett års tid på tjugo daghem som barnomsorgsverket har valt ut.

Utlåtandet har beretts i samverkan med stadskansliet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Annikki Thoden, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite
- 2 Syödään yhdessä -ruokasuositukset lapsiperheille_THL ja VRN_2016

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 16.05.2016 § 467

HEL 2014-010501 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Straniuksen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

16.05.2016 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Hannu Oskala:

Poistetaan esittelijän perusteluista seuraava: "Nykyisessä taloudellisessa tilanteessa ja hyväksytyjen määrärahojen puitteissa ei ole mahdollista toteuttaa vegaaniruokavaliota päiväkodeissa."

25.05.2016

Stj/11

Lisätään vastaavaan kohtaan seuraava: "Vegaaniruokavaliota tarjotaan kokeiluluonteisesti vuoden ajan kahdessakymmenessä varhaiskasvatusviraston valitsemissa päiväkodissa todellisten lisääntyvien kustannusten selvittämiseksi."

Kannattaja: Terhi Peltokorpi

Äänestys:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Hannu Oskalan vastaehdotuksen mukaan

Jaa-äännet: 5

Arja Karhuvaara, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen

Ei-äännet: 6

Veronika Honkasalo, Otso Kivekäs, Silvia Modig, Hannu Oskala, Terhi Peltokorpi, Tuomas Rantanen

Tyhjä: 3

Osku Pajamäki, Pilvi Torsti, Mirka Vainikka

Poissa: 1

Lasse Männistö

Kaupunginhallitus hyväksyi Hannu Oskalan vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 5 - 6 (3 tyhjää, 1 poissa).

09.05.2016 Pöydälle

11.05.2015 Ehdotuksen mukaan

04.05.2015 Pöydälle

16.02.2015 Palautettiin

09.02.2015 Pöydälle

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Varhaiskasvatuslautakunta 05.04.2016 § 40

Postadress

PB 10
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon

+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

HEL 2014-010501 T 00 00 03

Lausunto

Varhaiskasvatuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Leo Straniuksen ym. valtuustoaloitteesta koskien vegaaniruoan saamista kaupungin päiväkodeihin.

Päivähoidon ateriat kattavat 2/3 lapsen ravinnontarpeesta ja ne muodostavat yhdessä kotona nautittujen aterioiden kanssa lapsen ruokavalion kokonaisuuden.

Lasten hyvän ravitsemuksen saavuttamiseksi ravitsemussuositukset ohjaavat päiväkodin ruokalista- ja ateriasuunnittelua. Koko väestölle tarkoitettujen yleisten suomalaisten ravitsemussuositusten uusittu vuonna 2014. Tämän lisäksi tietyille väestöryhmille on annettu erillisiä ravitsemussuosituksia, joissa on otettu huomioon kyseisten väestöryhmien ravitsemukselliset erityistarpeet. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos ja Valtion ravitsemusneuvottelukunta julkaisivat 22.1.2016 uuden kansallisen Syödään yhdessä -ruokasuositukset lapsiperheille. Suosituksissa kuvataan terveyttä edistävän monipuolisen ruokavalion periaatteet sekä keinoja sen toteuttamiseen lapsiperheissä ja ne kattavat lapsiperheen ruokailun kokonaisuuden, johon kuuluu myös lasten ruokailu päivähoitossa ja suositukset vegaaniruokavaliosta.

Helsingin kaupungin päiväkodeissa ei tällä hetkellä tarjota vegaaniruokaa. Varhaiskasvatuksessa arvostetaan perheiden valintoja ja pyritään ottamaan perheiden toiveet mahdollisuuksien mukaan huomioon. Lapselle voidaan järjestää lakto-ovo-vegetaarinen ruokavalio, jossa käytetään monipuolisesti kasvituksen tuotteita, maitotaloustuotteita ja kananmunaa tai vanhempien niin halutessa, lapselle voidaan tarjota vanhempien päiväkotiin toimittamaa vegaaniruokaa. Lapsi saa ruoan päiväkodista niinä päivinä, kun ruoka sopii vegaaneille. Muina päivinä vanhemmat tuovat pääruoan. Päiväkodin keittiö täydentää kokonaisuuden energialisäkkeillä, salaattilla, leivällä ja ruokajuomalla. Aamu- ja välipalalla pyritään soveltuvasti tarjoamaan vegaanilapselle sopivaa ruokaa. Vanhemmat sopivat ruoan toimituksista päiväkodin keittiö- ja hoitohenkilökunnan kanssa. Vanhemmat vastaavat vegaanilapsen kokonaisravitsemuksesta.

Helsingissä koulujen kasvisruokavalio sisältää maitotaloustuotteita ja kananmunaa. Vegaaniruokavaliota noudattaville lapsille kouluateriat järjestetään soveltuvista kasvisruokalistan ruokalajeista, joita täydennetään aterian lisäkkeillä. Kun vanhemmat haluavat lapsensa noudattavan vegaaniruokavaliota, ohjataan heidät lapsen kanssa keskustelemaan ruokavaliosta kouluterveydenhoitajan kanssa. Kouluruokailu eroaa varhaiskasvatuksen ruokailusta siten, että kouluateria kattaa 1/3 op-

pilaan ravitsemuksesta, kun varhaiskasvatuksen ateriat kattavat 2/3 lapsen ravinnontarpeesta.

Tilannetta on arvioitu uuden Syödään yhdessä -ruokasuositukset lapsiperheille pohjalta. Uuden suosituksen mukaan päiväkotij- ja kouluruokailussa kasvisruokavalio kannattaa toteuttaa lakto-ovo-vegetaarisena, jolloin ruokavalioon sisältyy kasvikunnan tuotteiden lisäksi maitoloustuotteita ja kananmunaa. Suosituksessa todetaan lisäksi, että vegaaniruokavalio on monipuolisesti koottuna turvallinen ja riittävä myös päiväkotikäisille lapsille, mutta vaatii ravitsemusosaamista.

Suositukseseen on kirjattu, että vegaaniperheiden tulee saada neuvola- ja ravitsemusterapeutin ohjausta.

Mikäli vegaaniruokavalio toteutetaan päiväkodeissa, tullaan se toteuttamaan suosituksen mukaisesti. Päiväkodin ruokalista suunnitellaan keskitetysti yhteistyössä palveluntuottajan kanssa. Päiväkodin ruokalistan rinnalle on suunniteltu vegaaniruokavaliolle soveltuva ravitsemussuosituksen mukainen ruokalista, jossa on otettu huomioon toteuttamismahdollisuudet ja -kustannusvaikutukset. Ruokavalio toteutetaan vähäsuolaisena ja -sokerisena käytettävissä olevista raaka-aineista. Kaikkia perusruokalistalla olevia luomutuotteita ei voida korvata vastaavilla vegaaneille sopivilla luomutuotteilla. Ruoan annostelu päiväkotiryhmissä toteutetaan lautasmallin mukaisesti.

Vegaaniruokavalion ravitsemusta ja monipuolisuutta ei pystytä takaamaan, jos lapsella on myös jokin terveydellisistä syistä johtuva erityisruokavalio. Vegaaniruokavalion toteuttaminen on haasteellista pienissä päiväkodeissa ja erillisryhmissä. Ryhmäperhepäiväkodeissa ei ole mahdollista toteuttaa vegaaniruokavaliota, koska kohteessa ei ole ammattitaitoista keittiöhenkilökuntaa. Vanhemmat vastaavat lapsen ravitsemista lisäravinteista ja lapsen kokonaisravitsemuksesta.

Tammikuussa 2016 päiväkodeille tehdyn kyselyn pohjalta toimintamallia noudatti noin 27 perhettä. Päiväkotien antaman arvion mukaan asiakkaita olisi noin 125, jos vegaaniruokavalio olisi vapaasti saatavilla. Määrä voi tästä vielä muuttua. Päiväkotihoidossa keskimääräinen lapsikohtainen ateriakustannus on tällä hetkellä 7,26 euroa päivässä sisältäen aamupalan, lounaan ja välipalan.

Palveluntuottaja on ilmoittanut, että suosituksen mukaisen vegaaniruokavalion toteuttaminen lisää kustannuksia 4,40 euroa/vegaaniruokailija/päivä. Lisätyön osuus kustannuksesta on 68,5 %, joka sisältää mm. suunnittelun, raaka-aineiden hallinnan ja ruoan tuottamisen ja tarjoilun. Raaka-aineen korvaaminen kalliimmalla raaka-aineella lisää kustannuksia 10,5 % ja muut kulut ovat 2 %. Hävikin määrä on arvioitu olevan 19 %. Hävikin määrään vaikuttavat tuotevalikoiman laajuus, pakkaus-

koot ja pieni asiakasmäärä/päiväkoti. Yhden lapsen vegaaniterian lisäkustannukset vuodessa ovat 990 euroa (225 toimintapäivää).

Mikäli arviot 125 vegaaniruokaa syövän lapsen osalta toteutuvat, on kustannus vuositasona 123 750 euroa. Ruotsinkielisen päivähoidon osuus tästä on 10 890 euroa. Varhaiskasvatusviraston ja opetusviraston talousarvioissa vuodelle 2016 ei ole varauduttu vegaaniruokavalion aiheuttamiin lisäkustannuksiin.

Lausunnossa mainitut asiat huomion ottaen vegaaniruokaa voidaan tarjota Helsingin kaupungin päiväkodeissa, edellyttäen, että talousarviossa varaudutaan tähän. Mikäli vegaaniruokaa aletaan tarjota, tulee kustannuksia seurata säännöllisesti.

Varhaiskasvatuslautakunta ei pidä esittelijän lausuntoa/pohjaesitystä tarpeeksi selkeänä liittyen vegaaniruokailuun Helsingin päiväkodeissa. Varhaiskasvatuslautakunta katsoo, että Helsinkiläisillä veronmaksajilla ei ole velvollisuutta kustantaa Helsinkiläisten päiväkotilasten vegaaniruokavaliota. Jos vanhemmat haluavat lapselleen vegaaniruokavalion päiväkodissa, vanhempien tulee itse vastata vegaaniruokavalion tuottamisesta.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Mikäli vegaaniruokaa aletaan tarjota Helsingin kaupungin päiväkodeissa, monipuolistaa se tarjottavia palveluita, mutta lisää samalla kustannuksia. Vegaaniruokavalion mahdollistaminen vastaa perheiden toiveisiin ja vaikuttaa lapsen kokonaisravitsemukseen. Vegaaniruokaa ei pystytä tarjoamaan kaikissa varhaiskasvatusyksiköissä eikä silloin, jos lapsella on myös jokin terveydellisistä syistä johtuva erityisruokavalio. Vegaaniruokavalion ruokalista- ja ateriasuunnittelua tulee ohjaamaan valtakunnalliset ravitsemussuositukset vegaaniruokavaliota noudattavien lasten hyvän ravitsemuksen saavuttamiseksi. Vanhemmille jää kuitenkin vastuu lapsen kokonaisravitsemuksesta.

Käsittely

05.04.2016 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä muutti lausuntoehdotustaan niin, että lausunnon loppuun lisätään seuraavat virkkeet: Lausunnossa mainitut asiat huomion ottaen vegaaniruokaa voidaan tarjota Helsingin kaupungin päiväkodeissa, edellyttäen, että talousarviossa varaudutaan tähän. Mikäli vegaaniruokaa aletaan tarjota, tulee kustannuksia seurata säännöllisesti.

Vastaehdotus:

Aleksi Niskanen: Vastaehdotus: Varhaiskasvatuslautakunta ei pidä

esittelijän lausuntoa/pohjaesitystä tarpeeksi selkeänä liittyen vegaaniruokailuun Helsingin päiväkodeissa. Varhaiskasvatuslautakunta katsoo, että Helsingiläisillä veronmaksajilla ei ole velvollisuutta kustantaa Helsingiläisten päiväkotilasten vegaaniruokavaliota. Jos vanhemmat haluavat lapselleen vegaaniruokavalion päiväkodissa, vanhempien tulee itse vastata vegaaniruokavalion tuottamisesta.

Kannattaja: Mukhtar Abib

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus: Varhaiskasvatuslautakunta ei pidä esittelijän lausuntoa/pohjaesitystä tarpeeksi selkeänä liittyen vegaaniruokailuun Helsingin päiväkodeissa. Varhaiskasvatuslautakunta katsoo, että Helsingiläisillä veronmaksajilla ei ole velvollisuutta kustantaa Helsingiläisten päiväkotilasten vegaaniruokavaliota. Jos vanhemmat haluavat lapselleen vegaaniruokavalion päiväkodissa, vanhempien tulee itse vastata vegaaniruokavalion tuottamisesta.

Jaa-äännet: 4

Emma Kari, Petra Malin, Terhi Mäki, Martti Tulenheimo

Ei-äännet: 5

Mukhtar Abib, Mika Ebeling, Juha Levo, Alekski Niskanen, Laura Simik

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Suoritettussa äänestyksessä Alekski Niskasen vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 5–4.

Emma Kari, Martti Tulenheimo, Petra Malin ja Terhi Mäki ilmoittivat seuraavan yhteisen eriävän mielipiteen:

Jätämme eriävän mielipiteen päätökseen. Olimme esittelijän muutetun esityksen kannalla. Ravintosuositusten muutokset mahdollistavat vegaaniruokavalion tarjoamisen myös päiväkodeissa, kun siihen varataan tarvittavat määrärahat. Perheitä tulisi kohdella yhdenvertaisesti myös ruokavalion osalta, kun kyseessä ovat painavat eettiset syyt. Opetusviraston palveluissa kyetään tarjoamaan myös vegaaniruokaa, ja varhaiskasvatusviraston olisi hyvä noudattaa samoja käytäntöjä.

08.03.2016 Pöydälle

07.04.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

25.11.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

25.05.2016

Stj/11

11.11.2014 Pöydälle

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Erja Suokas, ruokapalveluvastaava, puhelin: 310 43246
erja.suokas(a)hel.fi

Stadsfullmäktige 20.05.2015 § 150

HEL 2014-010501 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade återremittera ärendet till stadsstyrelsen för ny beredning.

Behandling

20.05.2015 Återremitterades

Efter att diskussion hade förts i ärendet, konstaterade ordföranden att det under diskussionen hade framställts ett understött förslag, vars godkännande hade inneburit att behandlingen av ärendet avbryts. Ordföranden uppmanade därför de följande talarna att inskränka sina yttranden till frågan om återremiss av ärendet till stadsstyrelsen.

Efter att ha förklarat diskussionen om återremiss avslutad anförde ordföranden såsom redogörelse att ledamoten Hannu Oskala understödd av ledamoten Pilvi Torsti under diskussionen hade föreslagit att ärendet skulle återremitteras till stadsstyrelsen för ny beredning utgående från att de näringsrekommendationer som social- och hälsovårdsministeriet färdigställer år 2015 blir beaktade i fråga om måltiderna inom barndagvården. Dessutom bör det fås en mer täckande bedömning om framställningens kostnadseffekter som helhet, t.ex. med en förfrågan om antalet intresserade familjer.

Redogörelsen befanns vara riktig.

7 omröstningen

Ordföranden framställde och fullmäktige godkände följande omröstningsproposition: Den som vill fortsätta behandlingen av ärendet röstar ja; vinner nej, har ledamoten Hannu Oskalas förslag om återremiss godkänts.

JA-förslag: Fortsättning

NEJ-förslag: Ärendet återremitteras för ny beredning utgående från att de näringsrekommendationer som social- och hälsovårdsministeriet färdigställer år 2015 blir beaktade i fråga om måltiderna inom barndagvården. Dessutom bör det fås en mer täckande bedömning om framställningens kostnadseffekter som helhet, t.ex. med en förfrågan om antalet intresserade familjer.

Ja-röster: 23

Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Matti Enroth, Nuutti Hyttinen, Maritta Hyvärinen, Seppo Kanerva, Arja Karhuvaara, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Timo Laaninen, Harri Lindell, Seija Muurinen, Lasse Männistö, Tuomas Nurmela, Tom Packalén, Timo Raittinen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Ilkka Taipale, Ulla-Marja Urho, Pertti Villo, Tuulikki Vuorinen

Nej-röster: 45

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Gunvor Brettschneider, Yrjö Hakanen, Jasmin Hamid, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Katri Korolainen, Tuuli Kousa, Meeri Kuikka, Jape Lovén, Hannele Luukkainen, Petra Malin, Silvia Modig, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Terhi Mäki, Maria Ohisalo, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Osmo Soininvaara, Päivi Storgård, Leo Stranius, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuure, Tuomo Valokainen, Anna Vuorjoki, Ville Ylikahri

Blanka: 11

Hennariikka Andersson, Fatbardhe Hetemaj, Nina Huru, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Pekka Majuri, Matti Niiranen, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Lea Saukkonen, Tomi Sevander

Frånvarande: 6

Paavo Arhinmäki, Eero Heinäluoma, Rene Hursti, Helena Kantola, Otto Lehtipuu, Wille Rydman

Stadsfullmäktige hade beslutat återremittera motionen till stadsstyrelsen för ny beredning.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Annikki Thoden, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

25.05.2016

Stj/11

Palmia-liikelaitoksen jk 19.03.2015 § 7

HEL 2014-010501 T 00 00 03

Lausunto

Palmia-liikelaitoksen johtokunta antoi seuraavan lausunnon

20.11.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä

toimitusjohtaja
Antti Värtelä

Lisätiedot

Paul-Erik Sultsi, puhelin: 310 32996
paul-erik.sultsi(a)palma.fi